

**ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ**  
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

05.08.2024

**Зміст:**

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

**Загальні питання**

[Укрінформ. – 2024. – 2 серп. У Києві вшанували пам'ять ромів – жертв Голокосту. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 2 серп. Мер Києва вшанував пам'ять жертв нацистського геноциду ромів. – Марків Н.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 4 серп. Як Варшава здійснила ревізію формули «вибачаємо і просимо вибачення» і що Україні з цим робити. – Герасименко П.](#)

**Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України**

[Українська літературна газета. – 2024. – 2 серп. Президента просять повністю заблокувати роботу strana.ua: петиція набрала 25 тисяч підписів. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 2 серп. У Києві презентували багатомовний журнал «The Ukrainian review». – Інф.](#)

**Медіа**

[Українська літературна газета. – 2024. – 2 серп. У Києві презентували інформаційний інтернет-портал «Новини ветеранів». – Інф.](#)

**Вшанування пам'яті**

[Вечірній Київ. – 2024. – 2 серп. У Бучі встановили інтерактивний меморіал пам'яті загиблих воїнів. – Галух О.](#)

**Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму**

[УНІАН. – 2024. – 3 серп. Перейменування розбрату: чому Одеса оновлюється зі скандалом. – Козова Л.](#)

**Мовні питання**

[Укрінформ. – 2024. – 4 серп. У Києві до Дня Незалежності відбудеться забіг «Біжу за мову». – Інф.](#)

**Благодійність. Меценатство. Волонтерство**

[Вечірній Київ. – 2024. – 2 серп. Киян та гостей міста запрошують на благодійний концерт на підтримку ЗСУ. – Галух О.](#)

**Театр**

[Укрінформ. – 2024. – 3 серп. Тренди театрального сезону 2023–2024 років \(Втрата сакральності, перезапуск менеджменту, подолання невпевненості –](#)

[Українформ розбирався в тенденціях та трендах сезону, що минув\). – Базів Л.](#)

[Українформ. – 2024. – 4 серп. Феномен Марії Заньковецької, яку шанували Грушевський і Петлюра. – Самченко В.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 2 серп. Театральний серпень: які вистави покажуть у столиці. – Катаєва М.](#)

### **Музика**

[Вечірній Київ. – 2024. – 4 серп. Автори музики для дітей та юнацтва можуть взяти участь у конкурсі імені Косенка. – Марків Н.; Українформ. – 2024. – 3 серп. Держмістество оголосило конкурс на здобуття композиторської премії імені Косенка. – Інф.](#)

[NV. – 2024. – 2 серп. «Антитіла» відвідають США з важливою місією. – Інф.](#)

### **Візуальні мистецтва**

[Vogue. – 2024. – 3 серп. 8 найцікавіших виставок серпня у Києві та Львові. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 4 серп. Оптимізм та надія: у столиці представили яскраві твори київської художниці. – Катаєва М.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 2 серп. У столиці демонструють самотні левкасні мінітюри: де побачити. – Асадчева Т.](#)

[Фокус.– 2024. – 4 серп. «Буданов і чарівне жабеня»: відома художниця Гапчинська намалювала очільника ГУР, – той відреагував. – Бережна Д.; NV. – 2024. – 2 серп. «Чарівна посмішка Буданова». Художниця Євгенія Гапчинська здивувала портретом керівника ГУР. – Інф.; Українформ. – 2024. – 5 серп. Відома художниця Євгенія Гапчинська намалювала портрет Буданова. – Інф.](#)

### **Кіномистецтво. Кінопрокат**

[Вечірній Київ. – 2024. – 2 серп. Шлях солдата: у Києві відбувся допрем'єрний показ документального реаліті-проєкту про мобілізацію. – Галух О.; Українформ. – 2024. – 2 серп. В Україні покажуть реаліті-проєкт про мобілізацію «Шлях солдата». – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 3 серп. У столиці оцифрують унікальний кіноархів доби незалежності. – Катаєва М.](#)

[NV. – 2024. – 2 серп. Своє кіно. Три найочікуваніших українських фільми, які виходять в прокат у серпні. – Інф.](#)

[Vogue. – 2024. – 3 серп. 5 українських фільмів, які не можна пропустити в серпні. – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 3 серп. Польська режисерка Агнешка Голланд: «Мігранти стають дуже важливим політичним інструментом для диктаторів». – Безрук Т.](#)

## **Просвітництво**

[The Village Україна. – 2024. – 3 серп. Проєкт «Вчися вухами» запускає курс аудіоуроків про історію, культуру та людей Криму. – Гриненко В.; Укрінформ. – 2024. – 2 серп. В Україні започаткували курс аудіоуроків про історію Криму. – Інф.](#)

## **Культура та мистецтво для людей з інвалідністю**

[Вечірній Київ. – 2024. – 3 серп. Культура без бар'єрів: у Києві презентували проєкт «ДІМ: Дитяча Інклюзивна Медіастудія. Місце сили». – Катаєва М.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 2 серп. Ще один київський театр стане доступнішим для маломобільних глядачів. – Марків Н.](#)

## **Література**

[Український тиждень. – 2024. – 3 серп. Найвизначніші світові літературні події за останні 5 років. – Нестелєєв М.](#)

[The Village Україна. – 2024. – 3 серп. У кольорах гуртожитків Гогвортсу. «А-ба-ба-га-ла-ма-га» випустить колекційного «Гаррі Поттера». – Гриненко В.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 3 серп. В Україні перевидадуть жіночий альманах «Перший вінок». – Інф.](#)

[NV. – 2024. – 2 серп. Симфонія монстрів. Письменник Марк Леві опублікував книгу про викрадення українських дітей до РФ російською мовою. – Інф.](#)

## **Музейна справа**

[Укрінформ. – 2024. – 3 серп. На Прикарпатті створюють Музей ікон. – Інф.](#)

## **Охорона культурної спадщини**

[Укрінформ. – 2024. – 2 серп. В Україні через агресію РФ постраждали 1096 пам'яток культури. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 3 серп. Столиця захищатиме об'єкти культурної спадщини разом з пам'яткоохоронцями, – Старостенко. – Катаєва М.](#)

[УНН. – 2024. – 2 серп. У 200-річному палаці Красицьких на Рівненщині обвалився дах. – Туманова А.](#)

[Україна молода. – 2024. – 2 серп. У Почаївській лаврі не припиняється незаконне будівництво УПЦ МП. – Поваляєв І.; Укрінформ. – 2024. – 3 серп. У Почаївському заповіднику кажуть, що УПЦ МП продовжує незаконне будівництво на території лаври. – Інф.](#)

[NV. – 2024. – 2 серп. Унікальна робота. Росіяни знищили мозаїчне панно на вокзалі Маріуполя. – Інф.](#)

[NV. – 2024. – 2 серп. В окупованому Маріуполі росіяни знищили унікальні цегляні маскарони на будинку. – Інф.](#)

## **Нацменшини. Закордонні українці**

Укрінформ. – 2024. – 2 серп. У Грузії вшанували пам'ять Лесі Українки з нагоди 111-х роковин її смерті. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 3 серп. У США розпочався ініційований діаспорою «Місяць України в Чикаго». – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 2 серп. У Тель-Авіві проведуть святковий захід з нагоди Дня Незалежності України. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 2 серп. Світовий конгрес українців підготував інформаційні матеріали до Дня Незалежності. – Інф.

\*\*\*

УНН. – 2024. – 2 серп. Нетребко не має виступати в Європі: в ОП закликали не допустити повернення російської оперної співачки на сцену Римської опери. – Туманова А.; Інтерфакс. – 2024. – 2 серп. Єрмак: Нетребко не має виступати в Європі. – Інф.

## Загальні питання

Укрінформ. – 2024. – 2 серп. У Києві вшанували пам'ять ромів – жертв Голокосту. – Інф.

У Міжнародний день голокосту ромів у Національному історико-меморіальному заповіднику «Бабин Яр» відбувся пам'ятний захід до 80-х роковин трагедії. На заході були т. в. о. міністра культури та інформаційної політики Ростислав Карандеев, міністр Кабінету Міністрів України Олег Немчінов, координаторка проектів Ради Європи Віола Попенко, голова Державної служби з етнополітики та свободи совісті Віктор Єленський та ін. Захід супроводжувався музично-поетичними номерами ромського театру «Романс». Також виступали представники ромської громади, зокрема заслужений артист України Петро Чорний наголосив на важливості пам'яті про геноцид. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3891372-u-kievi-vsenuvali-pamat-romiv-zertv-golokostu.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 2 серп. Мер Києва вшанував пам'ять жертв нацистського геноциду ромів. – Марків Н.

2 серпня у світі відзначають Міжнародний день пам'яті жертв нацистського геноциду ромів. Саме у ніч з 2 на 3 серпня в 1944 році нацисти влаштували «Циганську ніч» у концтаборі Аушвіц-Біркенау (Освенцим), коли в газових камерах були закатовані 2897 ромів. Загалом у цьому таборі з 23 тисяч ромів, депортованих із 14 країн, загинули понад 20 тисяч. За роки Другої світової війни нацисти вивезли з окупованих країн і спалили в концтаборах близько 500 тисяч ромів. У межах сучасної України, за приблизними оцінками, загинули близько 24 тисяч ромів. Мер столиці Віталій Кличко нагадав про цю трагічну сторінку історії України і Києва. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/101205/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 4 серп. Як Варшава здійснила ревізію формули «вибачаємо і просимо вибачення» і що Україні з цим робити. – Герасименко П.

«26 липня Сейм Польщі ухвалив чергову постанову щодо подій на Волині під час Другої світової війни. В цьому документі, який фактично одноголосно підтримали різні політичні партії, згадується про «злочин геноциду, вчинений проти поляків українськими націоналістами». Цьогорічна постанова польського Сейму продовжує й навіть поглиблює політично заангажований та однобокий дискурс Варшави в трактуванні характеру польсько-українського протистояння середини минулого століття, який сформувався ще з 2010-х років... Постанова Сейму до 81-ї річниці подій на Волині формує односторонню, занадто спрощену й далеку від історичної об'єктивності версію подій минулого. Польські політики повністю ігнорують історичний контекст і не бачать причинно-наслідкових зв'язків, польської окупації та колонізації українських земель, а також злочинів, учинених польською стороною. Цей документ радше нагадує політичну заяву, мета якої –

призначити винуватців і змусити їх вибачитися. Так, у постанові засуджуються «спроби релятивізації правди про Волинську різанину, а також лицемірство та фальш у обговоренні цієї події». Польський Сейм вказує на недопустимість «популяризації ОУН та УПА» й закликає «на державному рівні докласти зусиль для викорінення такого ставлення»... Гострі історичні дискусії між Польщею та Україною не є чимось унікальним. В історії багатьох народів, які є сусідами, було багато як хороших, так і поганих прикладів взаємодії. Але багато хто зумів перегорнути ці сторінки й побудувати нормальні відносини на основі рівності та взаємоповаги. Такий шанс мали й Україна та Польща... 2023 року в Польщі було проведено дослідження громадської думки стосовно ставлення поляків до українців. На запитання, чи спільна історія поляків і українців радше об'єднує чи роз'єднує обидва народи, 53% відповіли, що події минулого роз'єднують, а 31% – що об'єднують. 16% респондентів не мали сформованої думки стосовно цього. Водночас переважна більшість поляків (78%) вважає, що примирення між нашими народами можливе... Україна має вкрай обмежений набір опцій, аби вплинути на думку польських політиків. Але в неї є певні можливості діяти опосередковано й працювати з громадською думкою польського суспільства та решти європейців. Доцільно перевести питання польсько-українського протистояння у 1940-х роках із політичної площини в площину історичну. Верховна Рада України теж може наслідувати приклад польського Сейму та щороку ухвалювати постанови стосовно Волинської трагедії та польсько-українського конфлікту. Але використати асиметричний підхід, коли основним змістом стане не висування історичних ультиматумів, а акцент на взаємній трагедії поляків та українців, заклик до розвитку дружніх відносин між двома народами в майбутньому. Україні також слід значно активніше працювати над дослідженням власної історії. Налагоджувати контакти з іноземними науковцями. Пропонувати Європі та світу національну версію історії, яка містить серйозну джерельну базу й дає змогу значно цілісніше та глибше пояснити процеси, що відбувалися на західноукраїнських теренах у першій половині ХХ століття... Можна піти на доцільні кроки назустріч. Не перешкоджати екзумації поховань із дотриманням певних процедур. Налагодити роботу істориків обох країн. Але було б неправильно не вимагати від Варшави аналогічних вчинків. Метод малих кроків і проявів доброї волі має працювати в обидва боки...». Докладно:

<https://zn.ua/ukr/WORLD/jak-varshava-zdijsnila-reviziju-formuli-vibachajemo-i-prosimo-vibachennja-i-shcho-ukrajini-z-tsim-roboti.html>

### **Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України**

Українська літературна газета. – 2024. – 2 серп. Президента просять повністю заблокувати роботу strana.ua: петиція набрала 25 тисяч підписів. – Інф.

Петиція на сайті Президента України з вимогою повністю заблокувати роботу проросійського видання «Страна.ua» та запровадити санкції проти низки його працівників набрала 25 тис. підписів. Її автором є Андрій Сасько. Він нагадав, що видання «Страна.ua» відоме антиукраїнською пропагандою і що

Указ Президента від 16 лютого 2022 року заблокував доступ до вебресурсів на доменах та субдоменах strana.ua. Проте, стверджує автор петиції, редакції вдається створювати нові канали, використовуючи підставних осіб, посередницькі юридичні особи, технічні засоби обходу блокування вебресурсів. Автор звертає увагу на новий ютуб-канал «Страни» під назвою «Все ясно и понятно», де видання «продовжує маніпулювати думкою українських глядачів». Ініціатор просить президента накладати додаткові санкції на українських та російських юридичних осіб, що працюють в Україні в інтересах Росії, а також на керівників та власників цих компаній. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/prezydenta-prosiat-povnistiu-zablokovaty-robotu-strana-ua-petytsiia-nabrala-25-tysiach-pidpysiv/>

Українська літературна газета. – 2024. – 2 серп. У Києві презентували багатомовний журнал «The Ukrainian review». – Інф.

В Укрінформі представили проєкт державно-приватного партнерства з інформаційної безпеки та поширення інформації про Україну за кордоном – журнал «The Ukrainian review». У пресконференції взяли участь заступник міністра культури та інформаційної політики Тарас Шевченко, представниця МЗС України Ніна Масол, керівник проєкту «The Ukrainian review» Володимир Савченко. Аналітичне друковане та цифрове видання «The Ukrainian review» – проєкт медіаволонтерів, які залучають до співпраці міжнародних та українських експертів, політиків, бізнесменів задля максимально об'єктивного висвітлення подій в Україні та світі. Уже вийшло чотири друковані випуски журналу англійською, німецькою та французькою мовами. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-kyievi-prezentuvaly-bahatomovnyj-zhurnal-the-ukrainian-review/>

### **Медіа**

Українська літературна газета. – 2024. – 2 серп. У Києві презентували інформаційний інтернет-портал «Новини ветеранів». – Інф.

У Києві презентували інтернет-портал «Новини ветеранів». Про це автори проєкту розповіли на пресконференції «Новини ветеранів» – портал про ветеранів і для ветеранів». Портал засновано ГО «Спілка ветеранів АТО» з метою надання інформаційної допомоги ветеранам війни та їхнім родинам, а також покращення обізнаності ветеранів у соціальній, правовій, медичній та інших сферах. Автори проєкту зазначили, що в Україні досі немає централізованої системи для інформування ветеранів та їхніх сімей про зміни в законодавстві, соціальному захисті та реабілітації. За задумом, портал має заповнити цю прогалину. Інформаційний ресурс покликаний обстоювати ідею захисту і допомоги ветеранам на всіх рівнях. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-kyievi-prezentuvaly-informatsijnyj-internet-portal-novyny-veteraniv/>

### **Вшанування пам'яті**

Вечірній Київ. – 2024. – 2 серп. У Бучі встановили інтерактивний меморіал пам'яті загиблих воїнів. – Галух О.

У Бучі встановили меморіальний інтерактивний комплекс, де можна прочитати історію кожного Героя Бучанської громади, який загинув боронячи рідну землю від російського ворога. Меморіал пам'яті працюватиме в режимі 24/7 для всіх, повідомив мер Бучі Анатолій Федорук у своєму Telegram-каналі. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/101225/>

### Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

УНІАН. – 2024. – 3 серп. Перейменування розбрату: чому Одеса оновлюється зі скандалом. – Козова Л.

«... В Одесі не вщухають пристрасті навколо перейменування вулиць, провулків, скверів і площ... Усе це тижневе бурхливе обговорення пов'язане з тим, що під ніж пішли імена відомих письменників, акторів, учених... Здебільшого всі вони жили чи народилися в Одесі та, так чи інакше, залишили слід в історії міста. Біографії цих людей, зі зрозумілої причини, пов'язані з СРСР чи Росією. Частина з них отримувала від тодішньої влади різні «плюшки» – сталінські та (або) ленінські премії, звання та інше. Серед найбільш відомих – один із піонерів ракетно-космічної техніки Валентин Глушко, поетеса Віра Інбер, композитор Ісаак Дунаєвський, льотчик-космонавт Георгій Добровольський, режисер Амвросій Бучма, чотириразовий номінант на Нобелівську премію Костянтин Паустовський, Нобелівський лауреат Іван Бунін, сатирики Ільф і Петров, письменник Ісаак Бабель ... , а з більш сучасних – сатирик Михайло Жванецький... Чи справедливо викреслювати ці імена? Думки розійшлися. З одного боку, кажуть, Одесу свого часу просто наповнили міфами і просували, зокрема, письменників, які хоч і пов'язані з містом, але проживали в Москві. Так, певні одесити колись поїхали туди: одні – через свідомий вибір, інші – через те, що були видавлені владою з міста (навіть з території УРСР) як неугідні. Дійсно, у біографіях багатьох є, як то кажуть, скелети у шафі: хтось оспівував пролетарську революцію, хтось встиг повоювати на боці Червоної (чи Білої) армії, хтось складав радянські агітаційні вірші чи навіть висміював ідею про вільну Україну... З іншого боку, є думка, що скасування деяких назв – помилка, через яку дійсно відбувається «вихолощування ідентичності» міста. Мовляв, можна обійтися без маркерів імперського минулого, наприклад, Пушкіна, Чайковського, Толстого, але прізвища деяких місцевих знаменитостей можна було б залишити, тому що вони свідчать про «унікальність мегаполіса» на рівні генетичної пам'яті... Як вважає, наприклад, історик та екскурсовод (наразі служить у ЗСУ) Олександр Бабич, не треба «віддавати» російським окупантам поетів, письменників та людей, які воювали з нацизмом у Другій світовій війні. Невже усі поголовно були зрадниками України, ідеологами «руського мира»?...». Докладно:

<https://www.unian.ua/society/pereymenuvannya-rozbratu-chomu-odesa-onovlyuyetsya-zi-skandalom-novini-odesi-12716610.html>



## **Мовні питання**

Укрінформ. – 2024. – 4 серп. У Києві до Дня Незалежності відбудеться забіг «Біжу за мову». – Інф.

У Києві до Дня Незалежності рух «Єдині» 18 серпня організовує забіг «Біжу за мову». Мета забігу – підтримати українців, які перебувають на тимчасово захоплених територіях та не можуть говорити рідною мовою через небезпеку життю або бояться осуду, помилок і вважають, що вчити українську пізно. Захід пройде 18 серпня на ВДНГ у Києві. Долучитися до забігу можна також онлайн із 18 до 24 серпня в будь-якому місці світу. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3891811-u-kiievi-do-dna-nezaleznosti-vidbudetsa-zabig-bizu-za-movu.html>

## **Благодійність. Меценатство. Волонтерство**

Вечірній Київ. – 2024. – 2 серп. Киян та гостей міста запрошують на благодійний концерт на підтримку ЗСУ. – Галух О.

4 серпня на Співочому полі відбудеться благодійний концерт на підтримку ЗСУ. У програмі концерту заплановані виступи популярних артистів, серед яких Blockbady, LIYAA, LESAN, рок-гурт «Мій конфлікт», Аліна Копилова, STASYA, ARTEANA та Уляна Ройс. Організатори заходу: Київська міська молодіжна рада при Київській міській раді, ГО «Спільнота волонтерів України», Київський міський центр народної творчості та культурних досліджень. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/101237/>

## **Театр**

Укрінформ. – 2024. – 3 серп. Тренди театрального сезону 2023–2024 років (Втрата сакральності, перезапуск менеджменту, подолання невпевненості – Укрінформ розбирався в тенденціях та трендах сезону, що минув). – Базів Л.

«... Почнемо з того, що український театр у цьому сезоні перетнув «лінію невпевненості». Якщо в перші місяці вторгнення у 2022 році поставало питання чи потрібно взагалі мистецтво і ширилася фраза: «Коли говорять гармати – музи мовчать», далі були сумніви: «чи можна грати під час війни?», пізніше – «чи можлива комедія під час війни?», то театральний сезон 2023–2024 років зняв усі ці питання. «Зрозуміло, що музи не мовчать під час гуркоту гармат. Зрозуміло, що мистецтво потрібно і дуже чітко поділяється на інсайд і аутсайд – мистецтво всередині країни і назовні. Всередині – театр став арттерапією в широкому сенсі слова, назовні – інструментом культурної дипломатії...», – говорить засновник порталу «Театральна риболовля» театральний аналітик Сергій Винниченко. Більше того, з початком вторгнення майже всі театри працюють зі «скринькою» для ЗСУ, з донатами... Серед лідерів за зборами можна сміливо назвати ту ж виставу «Конотопська відьма» режисера Івана Уривського в Національному театрі імені Івана Франка, яка тричі зібрала на ЗСУ понад мільйонні суми... На підтримку ЗСУ проводився спеціальний показ вистави «Земля» режисера Давида Петросяна у Національному театрі ім. Марії Заньковецької у Львові – і зібрана ними сума

теж була досить серйозною... Долучилися до зборів і набагато менші театри районних центрів... Чи відбулися зміни за жанрами вистав, які стали до репертуару 2023-2024 років, сказати складно, тому що більшість театрів зараз не визначають вузько – чисто комедія, чисто драма чи щось ще. І це світова тенденція. «Театри пішли в синтетичний жанр і абсолютно нормально, коли на малій сцені столичного театру на Лівому березі йде драматична вистава «Намалюй мені літак» режисера Михайла Урицького з використанням інструментарію театру ляльок...», – ділиться театральний аналітик... Наступний тренд, на який би хотілося звернути увагу, – театр припинив бути чимось винятково сакральним. За спостереженнями Сергія Винниченка, ще 10 років тому в театрі відбувалася така собі «Гра в бісер» – були якісь люди, які придумали, що театр – це щось втаємничене, і адепти підтримували цю легенду... «... У цьому сезоні відбулися зміни – театр перейшов у цифри. У виконання дуже практичного завдання, як глядач розкупує квитки. Раніше за оці «сакральні штуки» дипломи та якісь премії давали, але були порожні зали, а зараз навпаки. Ми чудово розуміємо, що «Конотопська відьма» з мистецької точки зору, можливо, не шедевр, але вона отримала Шевченківську премію і, за моїм враженням, була нагороджена саме за медійну кампанію – за виведення театру через конкретну виставу на принциповий інший рівень. Театр став помітним медійно...», – каже Сергій Винниченко. Більше того, у 2024 році українська аналітична онлайн-система для бізнесової аналітики, конкурентної розвідки та перевірки контрагентів YouControl зробила зріз по цифрах прибутків і видатків топових українських театрів, де навели конкретні цифри, скільки який театр заробив. Що підтверджує тренд в тому, що театри перейшли від «сакральності» до вимірюваності в цифрах. З початку повномасштабного вторгнення українці більш активно звернулися до витоків, насамперед до переосмислення української класики, чи стало її більше в театрі? «Сказати, що української класики в театрі не було, це було б неправда, вона завжди була. Але яка? Плач і скорбота у національних декораціях. Зараз театр припинив страждати», – пояснює театральний експерт. Більшість театрів і раніше, і зараз мають у своїй назві «український». Тому їм, за визначенням, треба було ставити щось українське, і в багатьох колективах навіть були окремі режисери, які спеціалізувалися на виконанні умовної квоти на постановку українських класичних творів. Зараз театр припинив «страждати», українська класика в репертуарі стала іншою, режисери почали зчищати з неї нашарування зашкарублості, безкінечних мук і надавати нових мистецьких форм. Перше, що бачить глядач у виставах за класичними творами не планетарного розміру сум, а форму, яка його затягує. Як приклад цього сезону – вистава в Театрі корифеїв «Перед волею» за Марком Кропивницьким від режисера Євгена Лавренчука та «На русалчин Великдень» за Борисом Грінченком у Національній опереті від режисера Івана Уривського. Вони зроблені саме за такою схемою, там є потужна візуальна картинка, яка тебе приманює, фіксує твою увагу, а далі розкривається тема... В цьому сезоні на театральній мапі України було дві больові точки в містах, де є можливість грати вистави – це Харків і Житомир. У Харкові досі не врегульована ситуація з роботою театрів у власних

приміщеннях, при тому, що до вторгнення він був другим містом за кількістю театрів (60+), скільки їх на сьогодні там існує – ніхто не розуміє... У 2023–2024 році в нашому театрі, на жаль, були і важкі людські втрати. Митці гинули на війні та раптово йшли з життя... Буде театр розвиватися чи навпаки стагнувати – напруга залежить від того, хто його очільник. І наступним трендом цього сезону можна вважати перезапуск багатьох театрів на рівні менеджменту. Найбільш показовий приклад – національні театри, які «перезавантажилися» у цьому театральному сезоні: Національний академічний драматичний театр імені Івана Франка – отримав нового керівника Євгена Нищука, Львівський Національний театр імені Марії Заньковецької очолив Максим Голенко, Сумський національний академічний театр драми та музичної комедії ім. М.С. Щепкіна – Сергій Дорофєєв, Закарпатський академічний обласний український музично-драматичний театр – Рудольф Дзуринець. У музично-драматичному театрі ім. Кропивницького, попри великий шлейф скандальності, у цьому сезоні теж почалася активна діяльність. З приходом В'ячеслава Вандрашека там запрацювала менеджерська частина, з приходом Євгена Лавренчука – почала діяти експериментальна мистецька складова... Високу активність у цьому сезоні показав і незалежний Театр Драматургів, створений групою українських драматургів у 2020 році, який діє як платформа для презентації текстів, навчання та обміну досвідом драматургів та підвищення ролі автора в українському соціумі. Вони випустили 11 прем'єр і оголосили про важливу соціальну ініціативу під назвою «Театр Ветеранів», яка надасть можливість ветеранам отримати професійну підготовку у написанні театральних текстів та втіленні їх на сцені. Але в цілому з незалежними театрами проблема – про їх діяльність майже нічого не відомо. Отримати статистику, як змінився ландшафт незалежного українського театру після початку повномасштабного вторгнення в кількості по театрах, навіть у «Театральній риболовлі» – порталі про сучасний український театр в усіх його проявах – немає можливості... Фестивальне життя у театральному сезоні 2023–2024 років було досить активним – проведено 20 різноманітних за тематикою і географією заходів, але найвизначнішою подією не просто цього сезону чи року, що увійде в історію всього незалежного театру, стало проведення першого Українського шекспірівського фестивалю... Тренди театального сезону 2023-2024 років натякають, що вже в наступних підсумках за рік ми зможемо говорити про вихід театру на зовсім новий рівень: якісний виконавський, драматургічний, дизайнерський, медійний та видовищний...». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3891523-trendi-teatralnogo-sezonu-20232024-rokiv.html>

Укрінформ. – 2024. – 4 серп. Феномен Марії Заньковецької, яку шанували Грушевський і Петлюра. – Самченко В.

Розлогий матеріал присвячено примі українського театру Марії Заньковецькій, чий 170-й день народження вшановуємо 4 серпня. У статті зібрано усе найцікавіше про феномен актриси та про два музеї акторки –

поблизу Ніжина у селі Заньки, де народилася перша народна артистка України, та Києві, де провела останні роки. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3891787-fenomen-marii-zankoveckoi-aku-sanuvali-grusevskij-i-petlura.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 2 серп. Театральний серпень: які вистави покажуть у столиці. – Катаєва М.

У матеріалі – зібрано афіші столичних закладів із репертуаром на серпень. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/101228/>

### **Музика**

Вечірній Київ. – 2024. – 4 серп. Автори музики для дітей та юнацтва можуть взяти участь у конкурсі імені Косенка. – Марків Н.; Укрінформ. – 2024. – 3 серп. Держмистецтв оголосило конкурс на здобуття композиторської премії імені Косенка. – Інф.

Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти оголосило конкурс на здобуття премії імені Віктора Косенка у 2024 році для композиторів – авторів музики для дітей та юнацтва. Докладно про умови конкурсу:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/101280/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3891657-derzmistectv-ogolosilo-konkurs-na-zdobutta-kompozitorskoi-premii-imeni-kosenka.html>

NV. – 2024. – 2 серп. «Антитіла» відвідають США з важливою місією. – Інф.

З 7 до 22 вересня український гурт «Антитіла» проведе низку зустрічей в США в межах проєкту «Culture vs War». Це вже другий етап цього міжнародного проєкту за участі гурту. Подія містить в собі показ короткометражного фільму «Culture vs War», перформанс та відверту розмову з учасниками гурту «Антитіла» у форматі «запитань – відповідей». Графік зустрічей: 7 вересня – Філадельфія, 8 вересня – Нью Йорк, 13 вересня – Бостон, 14 вересня – Чикаго, 21 вересня – Міннеаполіс, 22 вересня – Вашингтон. Проєкт «Culture vs War» ініційовано Асоціацією «Дивись українське!» у квітні 2022 року задля фіксації та донесення правдивої інформації про війну рф проти України через історії боротьби знаних митців. Проєкт втілюється гуртом «Антитіла» та Асоціацією «Дивись українське!» за підтримки МКП, МЗС і МОУ. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/ukrajinskiy-gurt-antitila-provede-tur-v-ssha-muzika-blagodiynist-ta-pidtrimka-zsu-50439608.html>

### **Візуальні мистецтва**

Vogue. – 2024. – 3 серп. 8 найцікавіших виставок серпня у Києві та Львові. – Інф.

Серед найцікавіших виставок серпня – масштабна виставка українського текстилю «МАТЕРІЯ MATTERS. Український арттекстиль» (Український Дім,

до 1 вересня); груповий проєкт українських та світових митців, який досліджує уявні світи художників «Сади мрій» (Центр сучасного мистецтва М17, з 25 липня до 25 жовтня); виставка «Україна і українці. Ідентифікація» (Музей Івана Гончара, з 1 серпня до 31 жовтня); персональна виставка однієї з найцікавіших художниць серед нових імен українського мистецтва Сани Шахмурадової Танської «Снилося мені – чи ж снилося мені?» (Voloshyn Gallery, до 25 серпня); персональна виставка художника Юрія Болси «Відсутність ґрунту для пророцтва» (Галерея «Лавра», з 6 до 30 серпня); проєкт української фотографки-документалістки Олени Гром «Мавки. Камуфляж. Олена Гром» (Dumchuk Gallery, з 9 серпня до 1 вересня); персональний проєкт Олега Перковського «Малююквітводи» «The Naked Room, з 7 серпня до 8 вересня); виставка об'єднала твори художників з минулого і сучасності і демонструє погляд художника на дерева «Дендропарк. Виставка про дерева» (Львів, «Я Галерея Пентхаус», до 13 жовтня). Докладно:

<https://vogue.ua/article/culture/art/7-naycikavishih-vistavok-serpnya-u-kiyevi-56383.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 4 серп. Оптимізм та надія: у столиці представили яскраві твори київської художниці. – Катаєва М.

У Національному музеї «Київська картинна галерея» до 11 серпня триває виставка Світлани Яценко «Поза часом». Докладно про художницю і її твори:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/101188/>

Вечірній Київ. – 2024. – 2 серп. У столиці демонструють самобутні левкасні мініатюри: де побачити. – Асадчева Т.

У Центрі сучасного мистецтва «Білий світ» експонується виставка «Левкасні мініатюри 2024», яка є продовженням попередніх мистецьких проєктів з дослідження українського мистецтва левкасу. Її метою є відкриття нових імен серед сучасних майстрів образотворчого мистецтва, популяризація техніки левкасу та обмін досвідом серед представників творчої спільноти. Куратори проєкту розповідають, що левкасні твори з колекції «Білого світу» створено художниками, які репрезентують різні мистецькі школи й течії. На сьогодні ця чимала підбірка авторів складає основу для дослідження сучасного українського мистецтва левкасу. Виставка триватиме до 4 серпня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/101215/>

Фокус. – 2024. – 4 серп. «Буданов і чарівне жабеня»: відома художниця Гапчинська намалювала очільника ГУР, – той відреагував. – Бережна Д.; NV. – 2024. – 2 серп. «Чарівна посмішка Буданова». Художниця Євгенія Гапчинська здивувала портретом керівника ГУР. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 5 серп. Відома художниця Євгенія Гапчинська намалювала портрет Буданова. – Інф.

Відома українська художниця Євгенія Гапчинська намалювала портрет очільника ГУР МОУ Кирила Буданова і його улюбленця – жабеня. Про це він написав у телеграмі. Він подякував Євгенії Гапчинській та їхнім із чоловіком-

воїном дітям, які надихають художницю «на створення свого магічного і прекрасного світу полотен». Докладно:

<https://focus.ua/uk/lifestyle/661303-budanov-i-charivne-zhabenya-vidoma-hudozhnicya-gapchinska-namalyuvala-ochilnika-gur-toy-vidreaguvav>

<https://life.nv.ua/ukr/znamenitosti/yevgeniya-gapchinska-namalyuvala-portret-kirila-budanova-foto-50439796.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3892033-vidoma-hudoznica-evgenia-gapcinska-namaluvala-portret-budanova.html>

### **Кіномистецтво. Кінопрокат**

Вечірній Київ. – 2024. – 2 серп. Шлях солдата: у Києві відбувся допрем'єрний показ документального реаліті-проєкту про мобілізацію. – Галух О.; Укрінформ. – 2024. – 2 серп. В Україні покажуть реаліті-проєкт про мобілізацію «Шлях солдата». – Інф.

Допрем'єрний показ одного з епізодів серіалу відбувся 1 серпня у кінотеатрі «Оскар» у ТРЦ Gulliver. Це унікальний проєкт, ініційований ДБР і реалізований «Френдс Креатив Лаб» спільно з телеканалом «Ми-Україна+». Герої реаліті-проєкту – двоє чоловіків і молода жінка, які ще вчора жили цивільним життям, а вже сьогодні захищають Україну в лавах ЗСУ. Глядачам пропонують зазирнути за лаштунки того, що відбувається після отримання повістки або після прийняття рішення йти захищати країну добровільно. Ідея розкриття всіх «таємниць» підготовки до служби належить Державному бюро розслідувань. Учасники проєкту потрапили в різні навчальні центри. Щодня їх супроводжували три різних знімальних групи, які документували кожен етап підготовки і те, як цивільна людина трансформується у військову. Проєкт має 6 епізодів по 45 хвилин. Під час допрем'єрного показу було продемонстровано одну із них. Документальний реаліті-проєкт «Шлях солдата. Мобілізація» покажуть в ефірі телеканалу «Ми-Україна+» 4 серпня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/101230/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3891417-v-ukraini-pokazut-realityproekt-pro-mobilizaciu-slah-soldata.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 3 серп. У столиці оцифрують унікальний кіноархів доби незалежності. – Катаєва М.

У Києві розпочинається проєкт з оцифрування кіноархіву «Національної кінематеки України». Протягом кількох десятиліть цей кіноархів зберігався у неналежних умовах, що спричинило загрозу повного знищення цього унікального об'єкта культурної спадщини. Впродовж кількох місяців дослідники планують оцифрувати близько 200 кіноплівок. Проєкт реалізується за підтримки Українського культурного фонду. «Національна кінематека України» є правонаступницею славнозвісної Київської кіностудії науково-популярних фільмів, де діяла унікальна «Київська школа наукового кіно». Серед її найяскравіших представників – кінорежисери Фелікс Соболев, Альмар Серебренніков, Андрій Загданський, Роман Ширман, Юрій Зморочич та інші. Наша команда відбере кілька десятків найважливіших плівок, створених за

часів незалежності України. Вони будуть оцифровані з 35-міліметрової плівки, після чого стануть доступними онлайн», – коментує керівниця проєкту, продюсерка Люба Кнорозок. Команда, що реалізує проєкт, сформувала довгостроковий план роботи з архівом, який передбачає систематичну оцифровку найцінніших творів та робочих матеріалів. Окрім функції збереження, диджиталізація відкриє доступ до архіву українським та світовим кінематографістам. За останні роки українські фільми, створені з архівних матеріалів, були неодноразово представлені на міжнародних фестивалях та вигравали призи. Проєкт з оцифрування цієї унікальної спадщини втілює колектив «Група Кінотрон», що протягом багатьох років займається актуалізацією української архівної спадщини, у співпраці з «Національною кінематекою України». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/101253/>

NV. – 2024. – 2 серп. Своє кіно. Три найочікуваніших українських фільми, які виходять в прокат у серпні. – Інф.

Видання розповідає про нові українські фільми, які можна буде подивитися в кінотеатрах у серпні. Серед прем'єр – документальний фільм режисера Артема Григорян «Яремчук: Незрівнянний світ краси» (8 серпня); фільм жахів режисера Андрія Колесника «Конотопська відьма» (22 серпня); повнометражний документальний фільм режисерки Оксани Карпович «Мирні люди» (29 серпня). Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/filmi-2024-yaremchuk-konotopska-vidma-i-mirni-lyudi-3-zahoplivi-prem-yeri-serpnya-video-50439731.html>

Vogue. – 2024. – 3 серп. 5 українських фільмів, які не можна пропустити в серпні. – Інф.

У матеріалі – про українські стрічки, що демонструватимуть у кінотеатрах в серпні. Це «Будинок «Слово». Нескінчений роман» про Розстріляне відродження; зворушливий документальний портрет Анни Куркуріної, зоозахисниці, чемпіонки світу з пауерліфтингу «Все має жити»; документальна стрічка «Яремчук. Незрівнянний світ краси» розповідає про життя і творчість зірки української естради Назарія Яремчука; фільм жахів «Конотопська відьма»; фільм «Мирні люди», побудований на перехоплених розмовах російських загарбників. Докладно:

<https://vogue.ua/article/culture/kino/5-ukrajinskih-filmiv-yaki-ne-mozhna-propustiti-v-serpni-56398.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 3 серп. Польська режисерка Агнешка Голланд: «Мігранти стають дуже важливим політичним інструментом для диктаторів». – Безрук Т.

Видання пропонує інтерв'ю з польською режисеркою та сценаристкою Агнешкою Голланд. Навесні 2024 року в українських кінотеатрах вийшов у прокат її фільм «Зелений кордон». У розмові – про стрічку; її зйомки; про суспільний резонанс проблеми міграції тощо. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/polska-rezhiserka-ahneshka-holland-mihranti-stajut-duzhe-vazhlivim-politichnim-instrumentom-dlja-diktatoriv.html>

### **Просвітництво**

The Village Україна. – 2024. – 3 серп. Проект «Вчися вухами» запускає курс аудіоуроків про історію, культуру та людей Криму. – Гриненко В.; Укрінформ. – 2024. – 2 серп. В Україні започаткували курс аудіоуроків про історію Криму. – Інф.

Проект «Вчися вухами» запускає курс аудіоуроків «Історії Криму», повідомляють ініціатори проекту ГО «Смарт освіта». Уже доступні понад 20 аудіоуроків за трьома напрямками – «Історія», «Культура», «Люди». Зокрема, слухачі дізнаються, хто такі караїми та кримські татари, як відбувалась колонізація Криму та хто такі росіяни для Криму. В аудіоуроках пояснюють також про відновлення Кримської АРСР та кримськотатарський національний рух. Тривалість одного уроку приблизно 15 хвилин, вони доступні на сайті проекту. Також там є добірка «Кримських уроків» – туди входять програмні уроки з української літератури й історії України. Подкасти можна послухати на платформах Spotify, Apple Podcast, NV, YouTube. Авторами курсу стали історики, політичні діячі, дослідники культури півострова, знавці кримськотатарської мови та громадські активісти – Таміла Ташева, Гульнара Абдулаєва, Мартін Кислий, Мамуре Чабанова, Арслан Фазилов. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/353481-proekt-vchisya-vuhami-zapuskae-kurs-audiourokiv-pro-istoriyu-kulturu-ta-lyudey-krimu>  
<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3891495-v-ukraini-zapocatkuvali-kurs-audiourokiv-pro-istoriu-krimu.html>

### **Культура та мистецтво для людей з інвалідністю**

Вечірній Київ. – 2024. – 3 серп. Культура без бар'єрів: у Києві презентували проект «ДІМ: Дитяча Інклюзивна Медіастудія. Місце сили». – Катаєва М.

У культурному кластері «Краків» відбулася презентація культурно-мистецького проекту «ДІМ: Дитяча Інклюзивна Медіастудія. Місце сили», повідомила заступниця голови КМДА, депутатка Київради Ганна Старостенко. Вона зазначила, що діяльність інклюзивного креативного простору в Києві масштабується. Йдеться про дитячі інклюзивні медіастудії в культурних кластерах і реабілітаційних центрах для осіб з інвалідністю. Завдяки одночасному використанню засобів культури та мистецтва, інклюзивних мистецьких практик та арттерапевтичних інструментів діти – безпосередні учасники проекту – включені в суспільне життя столичної громади. Безпосередніми учасниками проекту стали 120 дітей із понад 30 населених пунктів України. Проект об'єднав дітей з інвалідністю різних нозологічних форм захворювання, дітей, які фізично та ментально постраждали внаслідок війни росії проти України, у тому числі дітей-переселенців, дітей, що пережили окупацію, дітей із родин захисників і захисниць України, зокрема дітей із сімей загиблих українських воїнів. «ДІМ: Дитяча Інклюзивна Медіастудія. Місце



сили» – це унікальний кроссекторальний проєкт, що поєднав одразу сім секторів культури та мистецтва: культурні та креативні індустрії, аудіовізуальне, аудіальне, візуальне, перформативне та сценічне мистецтво, літературну справу, культурну спадщину із соціальною та освітньою сферами. За три місяці діти встигли відвідати безліч креативних воркшопів, творчих майстер-класів, психотренінгів, репетицій, зйомок і звукозаписів тощо. У результаті вони створили шість різнопланових аудіовізуальних творів із перекладом українською жестовою мовою, які поширюватимуться засобами медійного простору. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/101250/>

Вечірній Київ. – 2024. – 2 серп. Ще один київський театр стане доступнішим для маломобільних глядачів. – Марків Н.

Меценати допоможуть зробити приміщення театру зручнішим для маломобільних людей. Не тільки з інвалідністю, а й тих, кому з різних причин важко підійматися сходами. Це стане можливим завдяки співпраці Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка, Sense Bank, Visa Ukraine та ГО Доступно.UA. В рамках масштабного проєкту планується вдосконалення уже наявних пандусів, системи навігації у приміщенні театру для маломобільних людей, людей з порушенням слуху та зору, переобладнання спеціальних місць у глядацькій залі, вбиральнях та гардеробі. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/101212/>

### Література

Український тиждень. – 2024. – 3 серп. Найвизначніші світові літературні події за останні 5 років. – Нестелєєв М.

Нещодавно The New York Times визначив найважливіші події в літературному світі за останні 25 років. І хоч список у них, як це з цим виданням часто стається, виявився дещо америкоцентричним, проте саме події найновіших п'яти років, є дуже знаковими і дійсно показують найголовніші тенденції культури. Серед означених подій: Колсон Вайтгед став лише одним із чотирьох авторів, які коли-небудь отримували дві Пулітцерівські премії, коли «Нікелевим хлопцям» присуджують цю нагороду. Українською перекладено обидва його премійовані романи: і вищезазначений («Книголав», 2022), і «Підземна залізниця» («Book Chef», 2017); Пандемія йде на користь книжковому бізнесу: Продажі друкованої продукції зросли майже на 8 відсотків у 2019 році; «Американський бруд» – гучний роман про мексиканських мігрантів, написаний Джанін Каммінс, – викликає палкі суперечки про культурне привласнення: Хто має право розповідати чії історії? Українською виходив в 2020 році в видавництві «Vivat»; через 30 років після того, як іранський аятола Рухолла Хомейні видав фетву із закликом до смерті Салмана Рушді за роман «Сатанинські вірші», чоловік, озброєний ножом, нападає на автора на сцені під час літературного заходу в Нью-Йорку. В квітні 2024 року Рушді випускає про ці події мемуари із назвою «Ніж»; TikTok стає потужним рушієм продажів художньої літератури, просуваючи кількох авторів,

зокрема Колін Гувер, на вершини списків бестселерів; спроби заборонити книги зростають, подвоюючись з 2021 року. Найзабороненіша книжка – «Гендерний квір» (2019) Майї Кобабе; аудіокнижки – сегмент видавничої індустрії, який найшвидше зростає, приносячи 1,8 мільярда доларів; класичні романи таких авторів, як Агата Крісті, Ян Флемінг, Роальд Дал і Джорджетт Геєр, редагують з метою вилучення образливої лексики; видавці, які борються з появою генеративного штучного інтелекту, наголошують, що індустрія повинна зрозуміти, як його використати, і якнайшвидше. Видавець «Simon & Schuster» Джонатан Карп порівнює його не зі слоном у кімнаті, а з «цикадою у світі»: «багато дзижчання і шуму, очевидно, що права порушуються, і наші книжки, наші автори – це цеглинки»). Докладно:

<https://tyzhden.ua/najvyznachnishi-svitovi-literurni-podii-za-ostanni-5-rokiv/>

The Village Україна. – 2024. – 3 серп. У кольорах гуртожитків Гогвортсу. «А-ба-ба-га-ла-ма-га» випустить колекційного «Гаррі Поттера». – Гриненко В.

Видавництво «А-ба-ба-га-ла-ма-га» презентувало нові видання книжки «Гаррі Поттер і філософський камінь», які вийдуть одразу в чотирьох різних обкладинках, кольори яких символізують гуртожитки Гогвортсу. Нові книжки матимуть чорні обкладинки з гербом одного з гуртожитків – Грифіндор, Слизерин, Рейвенклов, Гафелпаф. Для видання використали ілюстрації Леві Пінфорда. Наразі доступний передпродаж «грифіндорського» видання книжки. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/353465-u-kolorah-gurtozhitkiv-gogvortsu-a-ba-ba-ga-la-ma-ga-vipustit-kolektsiynogo-garri-pottera>

Українська літературна газета. – 2024. – 3 серп. В Україні перевидадуть жіночий альманах «Перший вінок». – Інф.

Феміністичне видавництво Creative Women Publishing вперше перевидасть жіночий альманах «Перший вінок» 1887 року. Раритетне видання доповнять збіркою есеїв «Ті, що творили «Перший вінок» про життя, письмо й історичний контекст кожної із 17 авторок альманаху. Авторками есеїв про своїх літературних попередниць стали Алла Швець, Тетяна Данилюк, Олена Кицан, Марія Лапій, Слава Мельник, Ольга Яблонська, Роксолана Жаркова, Катерина Шмега, Галина Лицур-Щадей, Оксана Нахлік, Оксана Левицька, Соломія Трильовська та Олександра Салій. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/v-ukraini-perevydadut-zhinochij-almanakh-pershij-vinok/>

NV. – 2024. – 2 серп. Симфонія монстрів. Письменник Марк Леві опублікував книгу про викрадення українських дітей до РФ російською мовою. – Інф.

Французький письменник Марк Леві опублікував книгу про викрадення українських дітей російською мовою на своєму офіційному вебсайті. Автор зробив це, щоб росіяни знали про злочини, які чинять їх військові. Про це йдеться на сайті письменника. Тепер «Симфонія монстрів» є у відкритому

доступі та ніщо не перешкоджає її завантажити і прочитати. У свою чергу роман також готують до друку українською мовою. Цим займається Видавництво Старого Лева. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/mark-levi-opublikuvav-dlya-rosiyan-knigu-pro-vikradennya-ukrajinskih-ditey-u-rf-50439574.html>

### **Музейна справа**

Укрінформ. – 2024. – 3 серп. На Прикарпатті створюють Музей ікон. – Інф.

На Прикарпатті, у селі Помонята, яке має сторічну історію народного іконописання, створюють Музей ікон. Про це у фейсбуці повідомив керівник обласного Музею визвольної боротьби імені Степана Бандери, історик Ярослав Коретчук. За його інформацією, громада села активно долучилась до створення музею, аби зберегти спадщину для наступних поколінь. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3891567-na-prikarpatti-stvoruut-muzej-ikon.html>

### **Охорона культурної спадщини**

Укрінформ. – 2024. – 2 серп. В Україні через агресію РФ постраждали 1096 пам'яток культури. – Інф.

В Україні внаслідок російської агресії пошкоджені або зруйновані 1096 пам'яток культурної спадщини, повідомляє пресслужба Міністерства культури та інформаційної політики. «За інформацією, поданою обласними та Київською міською військовими адміністраціями, за липень загальна чисельність постраждалих пам'яток культурної спадщини регіонів зросла на 11 одиниць і наразі становить 1096 об'єктів. Із них національного значення – 121, місцевого – 892, щойно виявлених – 83», – йдеться у повідомленні. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3891446-v-ukraini-cerez-agresiu-rf-postrazdali-1096-pamatok-kulturi.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 3 серп. Столиця захищатиме об'єкти культурної спадщини разом з пам'яткоохоронцями, – Старостенко. – Катаєва М.

Над рішеннями про захист об'єктів культурної спадщини столиці працюватимуть разом з пам'яткоохоронцями. Про це повідомила заступниця голови КМДА, депутатка Київради Ганна Старостенко на своїй сторінці у Facebook за результатами зустрічі з Дмитром Перовим. За її словами, Дмитру Перову також запропонували долучитись до напрацювання механізмів покращення пам'яткоохоронної діяльності. Дмитро дав попередню згоду. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/101247/>

УНН. – 2024. – 2 серп. У 200-річному палаці Красицьких на Рівненщині обвалився дах. – Туманова А.

У 200-літньому палаці Красицьких у Володимирці на Рівненщині, в ніч на 2 серпня обвалився дах. Будівля є пам'яткою архітектури місцевого значення. Про це повідомила начальниця відділу економіки та інвестицій

Володимирецької селищної ради Оксана Самковська. Навесні для палацу Красицьких розробляли проєкт реставрації – ескізи фасадів та внутрішніх приміщень, а також прорахували орієнтовну вартість робіт. Над ним працювали в рамках національного архітектурного хакатону «100 ідей для міст». Як зазначила Оксана Самковська, це був конкурс ідей архітекторів. За інформацією туристичного порталу discover.ua, палац Красицьких – найстаріша будівля Володимирця. Будівля в стилі провінційного класицизму з елементами ампіру зведена у 20-х роках XIX століття для графа Вінсента Юзефа Красицького. Ім'я архітектора – невідоме. Докладно:

<https://unn.ua/news/u-200-richnomu-palatsi-krasytskykh-na-rivnenshchyni-obvalyvsia-dakh>

Україна молода. – 2024. – 2 серп. У Почаївській лаврі не припиняється незаконне будівництво УПЦ МП. – Поваляев І.; Укрінформ. – 2024. – 3 серп. У Почаївському заповіднику кажуть, що УПЦ МП продовжує незаконне будівництво на території лаври. – Інф.

Монастир Московського патріархату в Свято-Успенській Почаївській лаврі відразу після проведеної комісією Міністерства культури та інформаційної політики перевірки продовжив самовільне будівництво. Про це розповів один із членів комісії, директор Кременецько-Почаївського заповідника Василь Ільчишин. «Як тільки комісія завершила перевірку, вони знову затіяли будівництво – і не лише в охоронній зоні, а в самій пам'ятці. Вони самовільно втрутилися в конструкцію пам'ятки, між Успенським собором і келіями...», – сказав Василь Ільчишин. Він наголосив, що такі дії – це порушення умов договору та пам'яткоохоронного законодавства, оскільки руйнують об'єкт культурної спадщини національного значення. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/184737/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3891383-u-pocaiivskomu-zapovidniku-kazut-so-upc-mp-prodovzue-nezakonne-budivnictvo-na-teritorii-lavri.html>

NV. – 2024. – 2 серп. Унікальна робота. Росіяни знищили мозаїчне панно на вокзалі Маріуполя. – Інф.

У тимчасово окупованому Маріуполі росіяни відкрили залізничний вокзал та демонтували мозаїку «Металурги» із зали очікування на другому поверсі. Авторами мозаїки є місцеві художники-монументалісти Валентин Константинов та Леля Кузьмінков. Вони створили панно у 1974 році. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/okupanti-zruynuvali-unikalnu-mozajiku-v-mariupoli-50439738.html>

NV. – 2024. – 2 серп. В окупованому Маріуполі росіяни знищили унікальні цегляні маскарони на будинку. – Інф.

У тимчасово окупованому Маріуполі росіяни заштукатурили унікальні цегляні маскарони на будинку купця Рябінкіна. Маріупольська міська рада 2 серпня повідомила: «Будинок було побудовано ще у XIX столітті. Його

прикрашали маскарони – скульптурні прикраси на стінах, що мають вигляд обличчя людини, тварини чи фантастичної істоти». Докладно:

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/mariupol-rosiyani-znishchili-unikalni-ceglyani-maskaroni-na-odnomu-z-budinkiv-50439810.html>

### **Нацменшини. Закордонні українці**

Укрінформ. – 2024. – 2 серп. У Грузії вшанували пам'ять Лесі Українки з нагоди 111-х роковин її смерті. – Інф.

У грузинському місті Сурамі, де 111 років тому обірвалося життя Лесі Українки, а також у Батумі, 1 серпня відбулися заходи зі вшанування пам'яті видатної української поетеси, повідомило посольство України в Грузії. Так, у Сурамі колектив посольства України поклав квіти до першого пам'ятника Лесі Українці, створеного грузинською скульпторкою Тамар Абакелія, і встановленого 1952 року поряд з будинком, де останні дні провела літераторка. Також у Сурамі покладанням квітів Лесю Українку вшанували представники Грузинсько-української платформи. У посольстві нагадали, що зараз продовжується розбудова нової будівлі музею-бібліотеки Лесі Українки, який за планами грузинської сторони вже найближчим часом має завершитися. Консул Андрій Білик подякував грузинській стороні, зокрема голові Товариства Лесі Українки Таріелу Гоголадзе та директорці музею Ліі Садрадзе за їх вклад у збереження пам'яті про видатну українську поетесу, життя та творчість якої невід'ємно пов'язані з Грузією. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3891279-u-gruzii-vsanuvali-pamat-lesi-ukrainki-z-nagodi-111h-rokovin-ii-smerti.html>

Укрінформ. – 2024. – 3 серп. У США розпочався ініційований діаспорою «Місяць України в Чикаго». – Інф.

В американському місті Чикаго стартував «Місяць України в Чикаго», ініційований Українським конгресовим комітетом Америки (УККА), відділення Іллінойс (Ukrainian Congress Committee of America, Illinois Division). На знак солідарності з Україною та українською громадою міста, мер Брендон Джонсон підписав прокламацію, яка визнає серпень 2024 року – місяцем України у Чикаго. Підтримати Україну прийшли іноземні дипломати, друзі України з числа представників місцевої влади, бізнесових кіл і духовенства. Окремо генконсульство подякувало управі Українського конгресового комітету Америки (відділ Іллінойс), який цього року відзначає своє 50-річчя, за багаторічну працю для підтримки України та розвитку української громади в Іллінойсі. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3891641-u-ssa-rozpocavsia-inicijovanij-diasporou-misac-ukraini-v-cikago.html>

Укрінформ. – 2024. – 2 серп. У Тель-Авіві проведуть святковий захід з нагоди Дня Незалежності України. – Інф.

У парку Аякон у Тель-Авіві зусиллями українсько-ізраїльської спільноти з нагоди Дня Незалежності України 24 серпня буде проведено «Хутір Незалежності» під гаслом «Україна та Ізраїль разом!». Про це у фейсбуці

повідомила спільнота «Ізраїльські друзі України» (Israeli Friends of Ukraine). На відвідувачів чекають атмосферні сети від відомих українських діджеїв та музикантів, пікнік з улюбленими стравами української кухні, дитяча зона майстерок, святковий шопінг на ярмарку майстрів тощо. Хедлайнером вечора стане легендарна українська група «Воплі Відоплясова». Зібрані кошти підуть на допомогу обом країнам. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3891057-u-telavivi-provedut-svatkovij-zahid-z-nagodi-dna-nezaleznosti-ukraini.html>

Укрінформ. – 2024. – 2 серп. Світовий конгрес українців підготував інформаційні матеріали до Дня Незалежності. – Інф.

Світовий конгрес українців (СКУ) підготував необхідні банери й гасла для акцій, виставок, кампаній та інших ініціатив до відзначення 33-го Дня Незалежності України 24 серпня. Зауважується, що матеріали доступні до редагування, аби організатори подій могли адаптувати їх під власні потреби, додати логотипи своїх організацій чи змінити мову. СКУ також поділився із користувачами соцмереж обкладинкою для фейсбука та запросив поширювати її зі #StandWithUkraine. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3891065-svitovij-kongres-ukrainciv-pidgotuvav-informacijni-materiali-do-dna-nezaleznosti.html>

\*\*\*

УНН. – 2024. – 2 серп. Нетребко не має виступати в Європі: в ОП закликали не допустити повернення російської оперної співачки на сцену Римської опери. – Туманова А.; Інтерфакс. – 2024. – 2 серп. Єрмак: Нетребко не має виступати в Європі. – Інф.

Глава ОП Андрій Єрмак закликав союзників не допустити повернення російської оперної співачки Анни Нетребко на сцену Римської опери. «Доволі дивні новини. Російська сопрано Анна Нетребко повернеться на сцену Римської опери. Це та культурна діячка, яка в 2012 році була довіреним обличчям на виборах путіна, у 2014 приїздила в Донецьк і тримала прапор «новоросії». Була слугою режиму. І раптом вона повертається на сцену Європи», – написав Андрій Єрмак у Telegram. Глава ОП наголосив, що зараз дуже важливо, щоб російські діячі не мали можливості заробляти гроші в цивілізованому світі та продовжувати нести російську культуру в Європу та на Захід, поки росія вбиває наших людей, викрадає дітей і вбиває їх ракетами. Докладно:

<https://unn.ua/news/netrebko-ne-maie-vystupaty-v-yevropi-v-op-zaklykaly-ne-dopustyty-povernennia-rosiiskoi-opernoj-spivachky-na-stsenu-rymskoi-opery>  
<https://interfax.com.ua/news/general/1004418.html>

Випуск підготувала  
завідувачка сектору оперативного інформування  
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;

Рудіч О. А,

тел.: 425-23-26

електронна адреса: [infocenter@nplu.org](mailto:infocenter@nplu.org)  
[info\\_nplu@ua.fm](mailto:info_nplu@ua.fm)